

Tawbah

በበጎ ጊዜ ለሕይወት ለሕይወት ለሕይወት ለሕይወት ተወባህ

"ጌታችሁንም ምህረት ጠይቁ። ወደ እርሱም (በንስሃ) ተመለሱ።..." (11:3)

" እናንተ ያመናችሁ ሆይ! እውነተኛ ንስሃ በመግባት ወደ አላህ ተመለሱ። ጌታችሁ ሃጢአቶቻችሁን ይሰርዳላችኋል።..." (66:8)

ተወባህ የሚለው ቃል በአረብኛ ቋንቋ "መመለስ" ማለት ሲሆን በኢስላማዊ ትርጉሙ ደግሞ እንደ ሰው አላህ ከከለከላቸው ነገሮች ተቆጥቦ እርሱ ወዳዘዘው ተግባራት መመለስ ማለት ነው። ተወባህ በአላህ ለሚያምኑ ሰዎች በሙሉ አስፈላጊና አንገብጋቢ ርዕስ ሲሆን ለእያንዳንዱ ሙስሊም እንዲያውም ለእያንዳንዱ አማኝ የቀጣይ አለም ሂደት ውጤታማነት ወሳኝ ሚና ይጫወታል። ይህም አባባል በሚቀጥለው የቁርአን አንቀጽ ይደገፋል፤

"አማኞች ሆይ ትጻዱ ዘንድ ሁላችሁም ወደ አላህ በመመልስ ተጸጸቱ" (ኑር 31)

የተወባን ታላቅ ስፍራ እና ጥቅም በሰፊው የተነገረ ሲሆን ከነዚህም ውስጥ የአላህን ውዴታ እና ደስታን ማስገኘቱ አንዱ ነው። አላህ (ሱወ) ይህንን አስመልክቶ በተለያዩ የቁርአን አንቀጾች የገለፀ ሲሆን ከነዚህም ውስጥ በሱረቱል በቀራህ ውስጥ አላህ እንዲህ ይለናል፤

"...አላህ (ከሃጠአት) ንስሃ የሚገቡትን ፤(ከፀያፍ አድረጎቶች) ራሳቸውን የሚያፀዱትንም በእጅጉ ያፈቅራል በላቸው።" [2:222]

አንድ ሰው ተውባህ ሲያደርግ አላህ በጣም ይደሰታል። አነስ ኢብን ማሊክ (ረዓ) የአላህ መልእክተኛ እንዲህ ሲሉ መናገራቸውን አስተላልፈዋል፡- “ከናንተ አንዳችሁ ምድረ በዳ መሬት ላይ ያጣትን ግመሉን በድንገት ሲያገኝ ከሚሰማው ደስታ የበለጠ አላህ በባሪያው ተውባህ ይደሰታል።” ብለዋል (ቡኻሪና ሙስሊም)

የተፈጸመው ወንጀል በሰውየውና በአላህ መካከል ብቻ ተውስኖ የሚቀር እና ከሰው ሙብት ጋር ያልተነካካ ከሆነ ከእንዲህ አይነቱ ወንጀል ለመቆየት ሶስት ቅድመ መስፈርቶች (ሸርጦች) መግላት አለባቸው፤

- 1. ሰውየው ወንጀሉን ማቆም አለበት
- 2. ለሰራው ሃጢአት እና ለፈጸመው ጥፋት መቆጫት ይኖርበታል።
- 3. ወደፊት እንዲህ አይነቱን ሃጢአት ዳግም ላለመፈጸም ቁርጥ ውሳኔ ማድረግ ይጠበቅበታል።

ከነኝህ ሶስት ቅድመ ሁኔታዎች ውስጥ አንዱ ከጎደለ ተውበቱ ተቀባይነት የለውም። ወንጀሉ ከሰዎች ሃቅ ጋር የተያያዘ ከሆነ ለተውበት አራት ቅድመ ሁኔታዎች መግላት አለባቸው። እነዚህም ከላይ የተጠቀሱት ሶስት ነጥቦች እና አራተኛ ከሰውየው ሃቅ መጽዳት ነው። ገንዘብ እና መሰል ነገሮችን መመለስ ሲኖርበት በሃሜት ስሙን አጥፍቶ ከሆነ ደግሞ ተገቢውን ይቅርታ ይጥይቃል።

የአላህ መልእክተኛ ተከታዩን ሲናገሩ አድምጫለሁ በማለት አቡ ሁረይራ (ረዓ) አስተላልፈዋል፤

“እኔ በየቀኑ ከሰባ ጊዜ በላይ አላህን ምህረቱን እማጸናልሁኝ፤ ወደርሱም እመለሳለሁኝ። (ቡኻሪ እና ሙስሊም)

አላህ(ሱው) በለሊት እጁን ይዘረጋል፡- ቀን ጥፋት የፈጸመ ተውበት ያደርግ ዘንድ፤ በቀን እጁን ይዘረጋል በለሊት ጥፋት የፈጸመ ተውበት ያደርግ ዘንድ፡- ጸሃይ በመግቢያዋ እስከምትወጣበት ዕለት ድረስ።” (ሙስሊም ዘግበውታል)

የአላህ መልእክተኛ ተከታዩን ሲናገሩ አድምጫለሁ በማለት አቡ ሁረይራ (ረዓ) አስተላልፈዋል፤

“እኔ በየቀኑ ከሰባ ጊዜ በላይ አላህን ምህረቱን እማጸናልሁኝ፤ ወደርሱም እመለሳለሁኝ። (ቡኻሪ እና ሙስሊም)

አላህ(ሱው) በለሊት እጁን ይዘረጋል፡- ቀን ጥፋት የፈጸመ ተውበት ያደርግ ዘንድ፤ በቀን እጁን ይዘረጋል በለሊት ጥፋት የፈጸመ ተውበት ያደርግ ዘንድ፡- ጸሃይ በመግቢያዋ እስከምትወጣበት ዕለት ድረስ።” (ሙስሊም ዘግበውታል)

የምህንጣራቸው ቁም ነገሮች

የአላህ (ሱው) ለባሪያዎቹ ያለው እዝነትና ይቅር ባይነት የጊዜ ገደብ የሌለው እንዲሁም የምህረት በሩ ዘወትር ክፍት መሆኑን ከላይ በተጠቀሱት አንቀጾች እና ሃዲሶች እንመለከታለን። የአላህ ምህረት ለማንኛውም ምህረቱን ፈላጊ ሰው በሙሉ የተሰጠ ነው። ይህም ነቢይ፣ ሲዲቅ፣ አማኝ፣ እንዲሁም በወንጀል የተዘፈቀ ሙስሊም ሁሉ ያጠቃልላል። መልእክተኛው ከወንጀል የተጠበቁና አላህ ጥቃቅን ነገሮች ሁሉ የማራቸው ከመሆናቸው ጋር በቀን 70 ጊዜ ምህረትን ይጠይቁ ነበር። ይህም በሙስሊሙ ላይ የተውበት ስሜት እንዲዳብር ግፊት ለማሳደር የተደረገ ነው።

እናንተ አማኞች ሆይ! ጊዜው ሳያልፍ ወደ አላህ ተመለሱ። በሰራችሁት ወንጀል ተፅዕኖችሁ ይቅርታውን ለምኑት፤ አላህ (ሱው)ከጠየቁት ወንጀልን በሙሉ መሃሪ ጌታ ነውና። ምህረት መጠየቅ በማንኛውም ሰው ላይ ግዴታ ነው።

